

Bogusław Tundzios

Nowości w prawie oświatowym

Od ostatniego mojego „pisanie” w „Meritum” minęło trochę czasu, no i nazbierało się... Chciałbym więc dziś wspomnieć o kilkunastu nowych aktach prawnych, które ukazały się na przestrzeni ostatniego roku. Dla ułatwienia spróbuję pogrupować je tematycznie:

1. Organizacja kształcenia, rekrutacja

- 1) Zaczniemy od wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 stycznia 2013 roku (sygn. akt K 38/12), opublikowanego w Dz. U. z 2013 roku, poz. 87, uznającego art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty za niezgodny z Konstytucją RP. Trybunał stwierdził, że rozwiązanie, zgodnie z którym ustawa nie gwarantuje każdemu dziecku miejsca w przedszkolu lub szkole publicznej, pozostawiając ministrowi dowolność tworzenia zasad przyjmowania dzieci do szkół obwodowych, narusza konstytucyjne prawo do nauki. Na problem zwrócił wcześniej uwagę Rzecznik Praw Obywatelskich, który w tej sprawie złożył wniosek do TK, uznając powyższy przepis za zbyt ogólny i pozostawiający ministerstwu zbyt wiele swobody w ustalaniu zasad rekrutacji, co narusza zasady konstytucyjne. Wskazany w wyroku przepis traci moc obowiązującą z upływem dwunastu miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw.
- 2) Ukazało się ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 16 lipca 2012 roku w sprawie przypadków, w jakich do publicznej lub niepublicznej szkoły dla dorosłych można przyjąć osobę, która ukończyła 16 albo 15 lat, oraz przypadków, w jakich osoba, która ukończyła gimnazjum, może spełniać obowiązek nauki przez uczęszczanie na kwalifikacyjny kurs zawodowy (Dz. U. z 2012 roku, poz. 857), które weszło w życie 1 września 2012 roku. Zastąpiło ono poprzednie rozporządzenie w tej sprawie z 29 grudnia 2009 roku. Osoby, które ukończyły 16 lat oraz mają opóźnienie w cyklu kształcenia i nie rukują ukończenia szkoły podstawowej lub gimnazjum dla dzieci i młodzieży, mogą być przyjęte do szkoły podstawowej lub gimnazjum dla dorosłych, zaś osoby, które ukończyły 16 lat i mają opóźnienie w cyklu kształcenia związane z sytuacją życiową lub zdrowotną, uniemożliwiającą lub znacznie utrudniającą podjęcie lub kontynuowanie nauki w szkole ponadgimnazjalnej dla młodzieży, mogą podjąć naukę w szkole ponadgimnazjalnej dla dorosłych. Granica wiekowa obniżona jest do 15 lat w przypadku osób przebywających w zakładzie karnym, areszcie śledczym, zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich. Rozporządzenie stwarza także możliwość wyboru ścieżki kształcenia poprzez realizację obowiązku nauki na kwalifikacyjnym kursie zawodowym.
- 3) Z nieco pokrewnych tematycznie mamy również obowiązujące od 25 października 2012 roku ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 14 września 2012 roku w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1117), które zastąpiło poprzednie, z 12 października 2005 roku.
- 4) Znowelizowane zostały także (zmiany obowiązują od 1 września 2012 roku): ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 11 stycznia 2012 roku w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1152), ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 31 sierpnia 2010 roku w sprawie organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą (Dz. U. z 2012 roku, poz. 967) oraz ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 maja 1996 roku w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania (Dz. U. z 2012 roku, poz. 980).

- 5) Następne zmiany, również obowiązujące od 1 września 2012 roku (Dz. U. z 2012 roku, poz. 981 oraz 982) dotyczą „pakietu poradnianego”, a konkretnie: ROZPORZĄDZENIA MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 17 listopada 2010 roku w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach oraz ROZPORZĄDZENIA MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 17 listopada 2010 roku w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych. Zmiany stwarzają możliwość organizacji szkół specjalnych również dla dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie i zagrożonych takim niedostosowaniem; wiek, do którego może być prowadzone kształcenie uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem w szkołach specjalnych ponadgimnazjalnych oraz oddziałach specjalnych zorganizowanych w szkołach ponadgimnazjalnych ogólnodostępnych podniesiono do końca roku szkolnego, w którym uczeń kończy 24 rok życia – umożliwi to tym uczniom kontynuowanie nauki w szkołach ponadgimnazjalnych, w których po reformie – z wyjątkiem technikum – okres nauki trwał będzie 3 lata (do tej pory nauka w szkole zawodowej trwa 2 lub 3 lata). Dalsze zmiany, idące podobno w kierunku uproszczenia procedur, wkrótce – na razie dostępne są projekty rozporządzeń.
- 6) ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 15 października 2012 roku w sprawie warunków tworzenia, organizacji oraz działania oddziałów sportowych, szkół sportowych oraz szkół mistrzostwa sportowego (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1129). Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika ze zmiany upoważnienia ustawowego, a nowe zapisy powielają poprzednie, zastępując wyraz „klasa” wyrazem „oddział”. Mamy więc od 17 października 2012 roku oddziały, a nie klasy sportowe.
- 7) No i jeszcze nowelizacja w Dz. U. z 2013 roku, poz. 157 ROZPORZĄDZENIA MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI z dnia 13 lutego 2004 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu prowadzenia nauczania w zakładach karnych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 37, poz. 337; Nr 169,

poz. 1331), obowiązująca od 15 lutego 2013 roku.

2. Podręczniki

Mamy tu w sumie trzy rozporządzenia, przede wszystkim:

- 1) ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 21 czerwca 2012 roku w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników (Dz. U. z 2012 roku, poz. 752) – weszło w życie 18 lipca 2012 roku. W porównaniu z dotychczasowym rozporządzeniem z 8 czerwca 2009:
- uszczegółowiono wymagania, jakie powinny spełniać podręczniki w formie elektronicznej tak, aby mogli z nich korzystać uczniowie o zróżnicowanych umiejętnościach w zakresie posługiwania się technologią informacyjną. Podręcznik w formie elektronicznej musi zawierać opis sposobu jego uruchomienia i/lub instalacji, a także opcję „pomoc użytkownikowi”, dostępną w trakcie użytkowania, spis treści i skorowidz w postaci hiperłączy, a także możliwość drukowania statycznych części takiej książki,
  - odstąpiono od dopuszczania do użytku szkolnego dodatkowych materiałów przeznaczonych dla ucznia, dołączanych do podręczników, a więc zeszytów ćwiczeń, kart pracy i innych tego typu materiałów pomocniczych,
  - programy nauczania dla zawodów powinny uwzględniać oczekiwane efekty określone w podstawie programowej oraz zawierać programy nauczania poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego ustalonych przez dyrektora szkoły w szkolnym planie nauczania. Podręcznik przeznaczony do kształcenia w zawodzie powinien zawierać treści nauczania w trzech możliwych wariantach, w zależności od przyjętej koncepcji: w zakresie całego zawodu, w zakresie danej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, w zakresie jednej z części danej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie,
  - istotną zmianą jest wymóg składania wniosku o dopuszczenie do użytku szkolnego kolejnych wydań podręcznika zmienionych w części stanowiącej nie więcej niż 20%, nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia dopuszczenia podręcznika do użytku szkolnego. Z po-

- wyższym aktem prawnym korespondują:
- 2) ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 14 czerwca 2012 roku w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników (Dz. U. z 2012 roku, poz. 706) oraz:
  - 3) ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 6 grudnia 2012 roku w sprawie stawek, szczegółowego sposobu oraz trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych do podręczników szkolnych (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1501).

3. Kościoły, nauczanie religii

- 1) W ostatnim czasie ukazało się ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ, MINISTRA ZDROWIA, MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ oraz MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI z dnia 31 lipca 2012 roku w sprawie sposobu organizowania nauczania kościelnego, nabożeństw i wykonywania innych praktyk religijnych właściwych dla wyznania zielonoświątkowego dzieciom i młodzieży (Dz. U. z 2012, poz. 932).

Ponadto podpisane zostały wymienione poniżej porozumienia:

- 2) POROZUMIENIE POMIĘDZY ALIANSEM EWANGELICZNYM W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ ORAZ MINISTREM EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 8 maja 2012 roku w sprawie kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii Kościołów zrzeszonych w Aliansie Ewangelicznym w Rzeczypospolitej Polskiej i z nim współpracujących,
- 3) POROZUMIENIE POMIĘDZY NACZELNĄ RADĄ KOŚCIOŁA ZIELONOŚWIĄTKOWEGO W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ oraz MINISTREM EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 12 lipca 2012 roku w sprawie kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii,
- 4) POROZUMIENIE POMIĘDZY EWANGELICZNYM ZWIĄZKIEM BRATERSKIM W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ oraz MINISTREM EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 14 lutego 2013 roku w sprawie kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii.

4. System informacji oświatowej

- 1) W Dz. U. z 2012 roku, poz. 941 opublikowano kolejną nowelizację USTAWY z dnia 15 kwietnia 2011 roku o systemie informacji oświatowej. Zmiany związane są przede wszystkim

z zastrzeżeniami Rządowego Centrum Legislacji dotyczącymi aktów wykonawczych powstających w oparciu o ustawę, a także w związku z zaskarżeniem niektórych zapisów tej ustawy do Trybunału Konstytucyjnego. Od 31 sierpnia 2012 roku rośnie poziom anonimowości danych gromadzonych w Systemie Informacji Oświatowej (SIO), dotyczących szczególnej pomocy udzielanej uczniom przez szkoły, placówki oraz poradnie psychologiczno-pedagogiczne – poprzez odejście od gromadzenia imienia i nazwiska ucznia oraz numeru PESEL. Odnosnie do wydawanych przez poradnie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, poradnia nie będzie przekazywała do bazy SIO danych identyfikacyjnych ucznia, a jedynie numer, datę i przyczynę wydania orzeczenia. Jeżeli dyrektor, na wniosek rodziców, organizuje uczniowi takie kształcenie, zobowiązany jest sprawdzić, czy w bazie danych SIO znajduje się informacja o przedłożonym mu dokumencie. Po pozytywnej weryfikacji dyrektor przekazuje do bazy danych SIO informację o objęciu ucznia kształceniem specjalnym. Zmodyfikowano również strukturę przekazywania danych, w tym wymagania dotyczące niektórych terminów przekazywania danych.

- 2) ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 9 sierpnia 2012 roku w sprawie szczegółowego zakresu danych gromadzonych w bazach danych oświatowych, zakresu danych identyfikujących podmioty prowadzące bazy danych oświatowych, terminów przekazywania danych między bazami danych oświatowych oraz wzorów wydruków zestawień zbiorczych (Dz. U. z 2012 roku, poz. 957), obowiązujące od 1 września 2012 roku.

Nowe rozporządzenie dostosowuje zakres gromadzonych danych do zmian, które zaszły w systemie kształcenia zawodowego, polegających na wprowadzeniu kwalifikacyjnych kursów zawodowych. Umożliwi to podział środków z części oświatowej subwencji ogólnej przeznaczonych na pokrycie kosztów prowadzenia kursów. Zmiany obejmują także dostosowanie zakresu gromadzonych danych do wprowadzonych niedawno nowych pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego, a także do całego pakietu rozporządzeń reformujących pomoc psychologiczno-pedagogiczną. Uchylone zostało dotychczasowe rozporządzenie w tej sprawie z 2004 roku.

- 3) ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 20 grudnia 2012 roku w sprawie szczegółowego zakresu danych dziedzinowych gromadzonych w sys-

temie informacji oświatowej oraz terminów przekazywania niektórych danych do bazy danych systemu informacji oświatowej (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1547), weszło w życie 1 stycznia 2013 roku.

Rozporządzenie jest aktem wykonawczym do art. 31 ustawy o systemie informacji oświatowej z dnia 15 kwietnia 2011 roku (Dz. U. Nr 139, poz. 814 z późn. zm.), w której to przewiduje określenie szczegółowego zakresu danych dziedzinowych gromadzonych w SIO, w zbiorach danych szkół i placówek oświatowych, zbiorach danych jednostek, zbiorach danych uczniów oraz zbiorach danych nauczycieli.

W rozporządzeniu został doprecyzowany zakres danych gromadzonych w SIO w przypadkach, w których komplet danych określony w ustawie wymaga konkretyzacji. Zgodnie z dyspozycją art. 31 ustawy w rozporządzeniu określono także terminy przekazywania niektórych danych do bazy danych SIO w przypadkach, w których zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy nie obowiązuje siedmiodniowy termin od daty zmiany stanu faktycznego.

5. Zmiany w ustawach oświatowych

- 1) USTAWA z dnia 26 stycznia 1982 roku – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 roku, Nr 97, poz. 674 ze zm.). W Dz. U. z 2012 roku, poz. 908 zmiana w zasadzie redakcyjna – w art. 2 KN, zaś w Dz. U. z 2012 roku, poz. 1544 – uchylenie z dniem 1 stycznia 2013 roku art. 23 ust. 1 pkt 4 w związku ze zmianą przepisów emerytalnych – dotyczył ukończenia przez nauczyciela 65 lat życia i przedłużania okresu zatrudnienia, jeżeli nauczyciel nie nabył jeszcze prawa do emerytury.
- 2) USTAWA z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty. 1 stycznia 2013 roku weszła w życie zmiana opublikowana jeszcze w roku 2011 (Dz. U. z 2011 roku, Nr 106, poz. 622), dotycząca art. 90n ustawy poprzez wprowadzenie zapisu (dodanie ust. 5a) o możliwości składania oświadczeń o korzystaniu ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przy ubieganiu się przez ucznia o pomoc materialną o charakterze socjalnym.

Zmiana opublikowana w Dz. U. z 2012 roku, poz. 941 (obowiązująca od 31 sierpnia 2012 roku) dotyczy art. 71c – nowy zapis (ust. 1a – obieg dokumentacji przebiegu nauczania w podmiocie leczniczym).

Nowelizacja zawarta w Dz. U. z 2012 roku, poz. 979 (obowiązująca od 1 stycznia 2013 roku) wprowadza w art. 80 oraz art. 90 zapisy dotyczące dotacji dla absolwentów szkół publicznych oraz niepublicznych (o uprawnieniach szkół publicznych) prowadzonych przez osoby prawne bądź fizyczne: jeśli zajęcia ostatniego semestru kończą się w kwietniu lub czerwcu, dotacja przysługuje również na każdego absolwenta szkoły w okresie od miesiąca następującego po miesiącu, w którym ukończył szkołę, do końca roku szkolnego, w którym absolwent ukończył szkołę. Dotacje (w szkołach, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny lub nauki), przysługują na każdego ucznia uczestniczącego w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu. W wyniku zmiany ustawy praktyka wypłaty dotacji dla absolwentów do końca roku szkolnego została więc zalegalizowana.

- 3) Odnotujmy także opublikowanie tekstu jednolitego USTAWY z dnia 14 czerwca 1960 roku: KODEKS POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO (Dz. U. z 2013 roku, poz. 267).

6. Egzaminatorzy

- 1) ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 9 sierpnia 2012 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowego programu szkolenia kandydatów na egzaminatorów, sposobu prowadzenia ewidencji egzaminatorów oraz trybu wpisywania i skreślenia egzaminatorów z ewidencji (Dz. U. z 2012 roku, poz. 945) – zmiana rozporządzenia była konieczna ze względu na zmiany w kształceniu zawodowym i w systemie egzaminów zewnętrznych oraz nowe uregulowania odnośnie do egzaminów eksternistycznych. Można więc rzec w skrócie, że są to zmiany dostosowawcze.

7. Ocena pracy

- 1) ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 21 grudnia 2012 roku w sprawie kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela, trybu postępowania odwoławczego oraz składu i sposobu powoływania zespołu oceniającego (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1538), data wejścia w życie 1 stycznia 2013 roku.

Zmiany wynikają z konieczności dostosowania przepisów do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Proponowane rozwiązania mają jedynie charakter porządkujący.

8. Wspomaganie systemowe szkół i placówek

- 1) ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 26 października 2012 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1196), które weszło w życie 31 października 2012 roku, ma na celu dostosowanie obecnego systemu doskonalenia nauczycieli do potrzeb szkół i placówek tak, aby stał się on elementem systemu wspomaganie rozwoju szkół. Wpisuje się to w koncepcję MEN, zgodnie z którą głównym udziałowcem systemu doskonalenia ma być szkoła pojmowana jako wieloaspektowa organizacja. System, w którym placówki doskonalenia nauczycieli wspierają osobno poszczególne grupy, takie jak nauczyciele czy dyrektorzy placówek, zdaniem MEN nie osiągnął stawianych przed nim celów. Wspomaganie szkoły ma być takim działaniem, które szanując autonomiczną rolę szkoły, nie narzuca jej gotowych rozwiązań, a jedynie pomaga jej przy organizacji działań. Stąd rozszerzenie katalogu sposobów realizacji zadań przez wojewódzkie, powiatowe i gminne placówki doskonalenia o nowe formy, m.in. prowadzenie w szkołach wspomaganie we wskazanych przez szkołę zakresach, prowadzenie sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli i dyrektorów (np. wykłady, warsztaty, lekcje pokazowe, promocja dobrych praktyk). Sieci te mają charakter przedmiotowy (np. sieć dyrektorów, nauczycieli matematyki...) lub problemowy (np. praca z uczniem zdolnym). System ten opierać się ma także na współpracy pomiędzy placówkami doskonalenia nauczycieli, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i bibliotekami pedagogicznymi. Pierwsze dwa rozporządzenia ukazały się, zaś rozporządzenie dotyczące bibliotek jest w procesie legislacyjnym. Inne zmiany w rozporządzeniu w sprawie placówek doskonalenia dotyczą m. in.:
- ujednoczenia zakresu zadań obowiązkowych dla publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, prowadzonych przez samorząd województwa, powiat i gminę,
  - uchylecia obowiązku przygotowania przez wojewódzkie placówki doskonalenia nauczycieli, we współpracy z organami sprawującymi nadzór, programów doskonalenia zawodowego nauczycieli doradców metodycznych,
  - zmian organizacyjnych: placówki doskonalenia będą planować swoją pracę na dany rok szkolny, a nie kalendarzowy; plan ten ma być przedstawiony do zatwierdzenia organowi prowadzącemu do 30 czerwca poprzedniego roku szkolnego, a sprawoz-

danie z realizacji planu do 30 września następnego roku szkolnego,

- rozszerzenia o poradnie psychologiczno-pedagogiczne katalogu placówek, z którymi doradca metodyczny ma obowiązek współpracować,
  - uchylecia z dniem 1 stycznia 2016 roku możliwości prowadzenia przez placówki doskonalenia nauczycieli i zakłady kształcenia nauczycieli kursów kwalifikacyjnych.
- 2) ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 1 lutego 2013 roku w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 199) – weszło w życie 16 marca 2013 roku.

Nowe rozporządzenie zastąpiło dotychczas obowiązujące z dnia 17 listopada 2010 roku w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. Nr 228, poz. 1488).

Formy realizacji przez poradnie dotychczasowych zadań nie ulegają zasadniczej zmianie. Wprowadzone zostaje obligatoryjne organizowanie i prowadzenie sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli, wychowawców i specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zatrudnionych w przedszkolach, szkołach i placówkach, o czym wspominałem powyżej.

Nowe rozporządzenie doprecyzowuje również zadania poradni dotyczące wsparcia przedszkoli i szkół we właściwej organizacji kształcenia dzieci i młodzieży niepełnosprawnych. Może ono być realizowane jako współpraca w określaniu nie tylko niezbędnych warunków do nauki, ale także sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Zgodnie z nowym rozporządzeniem poradnie psychologiczno-pedagogiczne będą wspomagać przedszkola, szkoły i placówki w opisanym zakresie, a także organizować i prowadzić sieć współpracy i samokształcenia obowiązkowo od 1 stycznia 2016 roku. Do tego czasu zadania określone w nowym rozporządzeniu poradnie mogą realizować fakultatywnie.

9. Kuratoria oświaty

- 1) 21 lutego 2013 roku opublikowano (Dz. U. poz. 245) ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 8 lutego

2013 roku zmieniające rozporządzenie sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur – weszło w życie z dniem 8 marca 2013 roku. Najistotniejsza zmiana zawarta jest w § 2, ust. 2a: *W celu zapewnienia właściwego wykonywania zadań i czynności wynikających ze sprawowania nadzoru pedagogicznego prace kuratorium należy tak zorganizować, aby: 1) pracownicy przeprowadzający w szkołach lub placówkach ewaluacje nie wykonywali w tym samym roku szkolnym innych zadań i czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego w tych szkołach i placówkach.*

Utrzymano zasadę losowego doboru pracowników przeprowadzających w szkołach lub placówkach ewaluacje lub kontrole. Przewidziano także możliwość zatrudniania osób na stanowiskach specjalistycznych. Zrezygnowano z zapisu, że na jeden etat wizytatora przypada nie więcej niż 14 szkół i placówek, co jest zrozumiałe w sytuacji odejścia od rejonizacji w realizacji zadań z zakresu nadzoru pedagogicznego.

10. Świadectwa

Znowelizowane rozporządzenie w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych – podpisane 5 marca 2013 roku i nieopublikowane jeszcze (gdy piszę te słowa), zgodnie z poniższą informacją zacytowaną z witryny MEN dostosowuje przepisy do zmian:

- 1) wynikających z kolejnego etapu wdrażania nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego w klasach IV-VI szkoły podstawowej i w szkołach ponadgimnazjalnych, wprowadzonej ROZPORZĄDZENIEM MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 27 sierpnia 2012 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 997).

Wdrażanie nowej podstawy programowej związane jest:

- ze zmianą nazw niektórych obowiązkowych zajęć edukacyjnych,
- ze zwiększeniem liczby obowiązkowych zajęć ogólnokształcących w zasadniczej szkole zawodowej,
- z wprowadzeniem przedmiotów uzupełniających w liceum ogólnokształcącym i technikum,
- z obowiązkiem realizacji przez uczniów technikum dwóch przedmiotów ogólnokształcących ujętych w podstawie programowej w zakresie rozszerzonym.

kształcących ujętych w podstawie programowej w zakresie rozszerzonym.

- 2) w systemie kształcenia zawodowego wprowadzonych ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 roku o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 205, poz. 1206).

Wprowadzenie zmian w systemie kształcenia zawodowego spowodowało konieczność zmian w przepisach dotyczących sposobu dokumentowania potwierdzanych kwalifikacji zawodowych. Konsekwencją tych zmian jest zatem określenie warunków i trybu wydawania przez okręgowe komisje egzaminacyjne:

- 1) zaświadczenia o zdaniu egzaminów eksternistycznych z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zasadniczej szkoły zawodowej,
- 2) świadectwa potwierdzającego kwalifikację w zawodzie,
- 3) „nowego” dyplomu potwierdzającego kwalifikację zawodowe,
- 4) suplementu do „nowego” dyplomu potwierdzającego kwalifikację zawodowe oraz opracowanie wzorów tych dokumentów.

W związku z powyższym opracowano nowe druki wzorów świadectw, arkuszy ocen, zaświadczeń i dyplomów dostosowanych do tych zmian. Ponadto opracowano nowe dodatkowe wzory arkuszy ocen dostosowane do wypełniania komputerowego, które mogą być stosowane w szkołach.

Nowością jest wprowadzenie nowego wzoru arkusza ocen dla słuchaczy wszystkich typów szkół dla dorosłych (szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego), z wyjątkiem słuchaczy szkoły policealnej dla dorosłych. Rozwiązanie to przyczyniło się do znacznego ograniczenia liczby stron arkuszy ocen dla uczniów wszystkich typów szkół dla dzieci i młodzieży.

Wszystkie nowe wzory świadectw, dyplomów i zaświadczeń dotyczą przede wszystkim uczniów i słuchaczy, którzy 1 września 2012 roku rozpoczęli naukę w:

- 1) klasie IV szkoły podstawowej,
- 2) klasie I (semestrze pierwszym) szkół ponadgimnazjalnych.

Bogusław Tundzios jest nauczycielem konsultantem w Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli, kierownikiem Wydziału w Radomiu.